

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci žalobkyně: **I. P.**, zastoupené JUDr. Radkem Ondrušem, advokátem se sídlem Brno, Těsnohlídkova 9, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Brno, Žerotínovo náměstí 3/5, o žalobě proti rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru územního plánování a stavebního řádu, ze dne 23. 2. 2012, č. j. JMK 180021/2011, sp. zn. S-JMK 180021/2011 OUPSŘ,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru územního plánování a stavebního řádu, ze dne 23. 2. 2012, č. j. JMK 180021/2011, sp. zn. S-JMK 180021/2011 OUPSŘ, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 7.800 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Radka Ondruše, advokáta se sídlem Brno, Těsnohlídkova 9.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou adresovanou zdejšímu soudu domáhá zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru územního plánování a stavebního řádu, ze dne 23. 2. 2012, č. j. JMK 180021/2011, sp. zn. S-JMK 180021/2011 OUPSŘ, kterým bylo dle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Tišnov, odboru územního plánování a stavebního řádu (dále jen „stavební úřad“), ze dne 5. 11. 2011, č. j. MUTI 24825/2011.

I. Podstata věci

Žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl ke stejnému závěru jako stavební úřad, který dne 5. 11. 2011 pod sp. zn. OÚPSŘ/16829/2011/Cí rozhodl o dodatečném povolení stavby: „Přístřešek před vstupem do objektu“ č.p. ... na pozemku p.č. ... v k.ú. ..., která měla sloužit jako ochrana vstupu do budovy č.p. .. před povětrnostními vlivy a rovněž jako zastřešené venkovní posezení.

II. Shrnutí žaloby

Žalobkyně předně namítá, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť se žalovaný nedostatečně vypořádal s otázkou, zda se v daném případě jedná o samostatnou stavbu nebo o přístavbu stavby hlavní, přičemž toto posouzení je podle žalobkyně stěžejní. Žalovaný v napadeném rozhodnutí pouze převzal označení stavebníka a jeho vymezení a stavbu považoval automaticky za samostatnou stavbu, aniž by se v rozhodnutí vypořádal s tím, zda tato stavba je se stavbou hlavní provozně propojena či nikoliv. Žalobkyně v této souvislosti odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 5 As 13/2011, které definuje pojem přístavba.

Dále žalobkyně namítá, že se dodatečně povolovaná stavba nachází na hranici jejího pozemku a bezprostředně sousedí s obvodovou zdí její terasy. Žalobkyně namítá, že právě výše uvedené posouzení, zda se jedná o samostatnou stavbu či přístavbu, je podstatné pro posouzení vzájemného odstupu staveb, nicméně žalovaný podle žalobkyně podmínky stanovené v § 25 odst. 1 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, nezohlednil.

Žalobkyně dále upozorňuje na to, že na ni bylo přeneseno důkazní břemeno, neboť měla být povinna předložit znalecký posudek týkající se statiky a stavebně-technického dotčení vlastní nemovitosti na své náklady, aniž by si tento důkaz provedl sám správní úřad. Podle žalobkyně byla tímto postupem porušena zásada oficiality v rámci dokazování a správní orgán rozhodoval na základě nedostatečně zjištěného stavu věci a porušil rovněž zásadu materiální pravdy. Podle žalobkyně dále žalovaný nedostatečným způsobem zhodnotil otázku bezpečného odtoku povrchových vod,

kteřé jsou svedeny ke stěně stavby žalobkyně a ohrožují její stavebně-technický stav. Ačkoli žalovaný v rámci odvolacího řízení tuto námitku důvodnou neshledal, narušení statiky podle názoru žalobkyně skutečně existuje. Žalobkyně má za to, že v daném případě nestačilo jediné místní šetření, které se konalo dne 8. 9. 2011.

Žalobkyně dále poukazuje na to, že dodatečně povolovanou stavbou se jednoznačně zhoršila pohoda a kvalita jejího bydlení, neboť její terasa byla zastíněna a byl omezen její výhled, čímž se výrazně znehodnotila její nemovitost. Dodatečně povolená stavba trvale a výrazně omezí i možnosti využití pozemku a rodinného domu žalobkyně. Umístění této stavby, zejména její vyosení z rovinné linie stávající zástavby a její převýšení, navíc odporuje charakteru předmětné lokality.

Žalobkyně dále namítá, že se žalovaný nedostatečně vypořádal s námitkou týkající se snížení osvětlení a oslunění, neboť závěr ohledně nezhoršení stávajícího stavu osvětlení a oslunění nad míru přiměřenou poměrům žalovaný nedokládá žádným přezkoumatelným důkazem, právní úvahou nebo měřením, které by toto negativní tvrzení odůvodnilo. Žalovaný měl podle žalobkyně provést důkaz studií osvětlení, k čemuž nedošlo, a v řízení tak byla porušena zásada materiální pravdy.

Taktéž byla podle žalobkyně porušena zásada legitimního očekávání podle § 2 odst. 4 správního řádu. K tomu poukazuje na rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje ze dne 28. 6. 2011, č. j. 131193/2011/KUSK, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí o odstranění stavby stojící na hranici pozemku a bránící údržbě stávající starší stavby stojící v její bezprostřední blízkosti.

Žalobkyně dále poukazuje na to, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí odvolává na obsah celé řady listin, které však nebyly jako důkaz provedeny postupem v rámci ústního jednání ani mimo něj. Jak z napadeného rozhodnutí, tak z rozhodnutí nalézacího nelze dovodit, že by takové listiny byly v řízení opatřeny.

Žalobkyně s ohledem na uvedené navrhuje zrušení jak napadeného, tak prvostupňového rozhodnutí. Na svém procesním stanovisku setrvala po celou dobu řízení před soudem.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

Žalovaný ve svém vyjádření odkazuje na argumentaci uvedenou v napadeném rozhodnutí. Nadto uvádí, že posouzení předběžné otázky, zda se jedná o stavbu samostatnou či o přístavbu, bylo v dané situaci zbytečné, neboť takové posouzení by se mělo spíše vztahovat k územnímu řízení. Navíc již z výrokové části prvostupňového rozhodnutí vyplývá, že se jednalo o přístavbu.

K námitce týkající se zhoršení pohody bydlení žalovaný uvádí, že stavebním úřadem bylo v rámci předmětného správního řízení zjištěno, že stavba verandy na pozemku p.č. v k.ú. byla provedena v rozporu se stavebním povolením. Pokud by byla stavba provedena podle ověřené projektové dokumentace, měla se nyní na

hranicích pozemků p.č. ... a ... v k.ú.nacházet stavba plné zdi, k níž by byla na pozemku p.č. v k.ú. dostavěna dodatečně povolovaná stavba.

Z výše uvedených důvodů žalovaný navrhoval žalobu jako nedůvodnou zamítnout. Taktéž žalovaný setrval na svém procesním stanovisku po celou dobu řízení před soudem.

IV. Posouzení věci

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

Rozhodnutí bylo přezkoumáno v mezích uplatněných žalobních bodů dle § 75 odst. 2 s.ř.s., podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného podle § 75 odst. 1 s.ř.s.

Žaloba je důvodná.

Žalobkyně předně namítala nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, neboť ze strany žalovaného nebylo postaveno najisto, zda se v případě předmětné stavby přístřešku jedná o stavbu samostatnou či přístavbu.

Žalovaný v napadeném (stejně jako stavební úřad v prvostupňovém) rozhodnutí vycházel z toho, že se jedná o přístavbu a nikoli o samostatnou stavbu. Byť je v rozhodnutích používána „legislativní“ zkratka stavba, v prvostupňovém rozhodnutí je jednoznačně uveden jako „druh a účel“ dodatečně povolované stavby „přístavba přístřešku“. O této otázce tedy nebylo jak v řízení o dodatečném povolení stavby, tak v řízení odvolacím, sporu. Ze správního spisu přitom vyplynulo, že v žádosti o dodatečném povolení stavby byla stavba označena jako „Přístřešek před vstupem do objektu“. Z dokumentace a umístění stavby pak stavební úřad i žalovaný dovodili, že se nejedná o samostatnou stavbu, ale o přístavbu, která je spojena se stavbou hlavní (s rodinným domem čp., jehož vstup měla krýt). Podle názoru soudu přitom z listin obsažených ve správním spisu neplyne opak. Současně žádný z účastníků správního řízení nenamítal, že by přístřešek měl být posuzován jako samostatná stavba. Pokud se tedy žalovaný v napadeném rozhodnutí za této situace výslovně nezabýval otázkou, zda je dodatečně povolována stavba nebo přístavba, nepochybil a napadené rozhodnutí tak z tohoto důvodu nepřezkoumatelností nezatížil.

Soud se neztotožnil se žalobkyní ani v tom, že by na ni stavební úřad přenášel důkazní břemeno, pokud nenechal vyhotovit znalecký posudek stran statiky a stavebně-technického dotčení nemovitosti žalobkyně.

Ze správního spisu k tomu vyplynulo, že dne 8. 9. 2011 proběhlo místní šetření, jehož se zúčastnila i žalobkyně, která zde mimo jiné uvedla, že si zažádá o vyhotovení znaleckého odborného posudku ke statickému stavu od znalce z oboru pozemních staveb.

Součástí spisu je rovněž sdělení ze dne 3. 10. 2011, č. j. MUTI 22286/2011, v němž stavební úřad žádá žalobkyni o zaslání tohoto posudku do 7 dnů. Žalobkyně prostřednictvím své zástupkyně na tuto výzvu odpověděla dne 4. 10. 2011 tak, že „*znalecký odborný posudek nebude nechávat vypracovávat, tudíž stavební úřad může v řízení pokračovat*“.

Pakliže správní orgán provede místní šetření, na němž shledá dostatečně naplněny všechny zákonné požadavky pro dodatečné povolení stavby, není důvod, proč by měl *ex offio* obstarávat další důkazy. Tím méně pak důkazy, které sama žalobkyně nejprve slíbí předložit a poté sdělí, že je předkládat nebude, aniž by k jejich zajištění stavební úřad vyzvala.

Podle § 52 správního řádu jsou účastníci povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení. Správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci.

V daném případě žalobkyně znalecký posudek nepředložila a ani tento důkaz nenavrhla. Současně stavební úřad dospěl k závěru, že místním šetřením byl dostatečně zjištěn stav věci ve smyslu § 3 správního řádu. Je tedy třeba uzavřít, že stavební úřad nepochybil, pokud *ex offio* znalecký posudek nenechal vyhotovit.

Ani námitku žalobkyně týkající se porušení zásady legitimního očekávání soud důvodnou neshledal.

Podle § 2 odst. 4 správního řádu správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Zásada legitimního očekávání je přitom spojena s ustálenou správní praxí. Tu však žalobkyně nijak nedokládá. Jedno rozhodnutí (navíc nikoli žalovaného, ale Krajského úřadu Středočeského kraje), byť by se týkalo skutkově i právně obdobné věci (to přitom soud nepovažoval za nezbytné zjišťovat), ještě ustálenou správní praxi nezakládá. I kdyby tedy rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje bylo v rozporu se závěrem žalovaného v dané věci, nelze za dané situace žalovanému vyčítat porušení zásady legitimního očekávání.

Žalobkyně dále namítala, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí se žalovaný odvolává na obsah celé řady listin (zejména stanovisek dotčených orgánů státní správy), které však v řízení nebyly jako důkaz provedeny postupem dle § 53 odst. 6 správního řádu.

Žalobkyně však nijak nespecifikuje, o jaká stanoviska dotčených orgánů státní správy se mělo jednat. Soud tak musí konstatovat, že tato námitka pro svoji nekonkrétnost nesplňuje náležitost řádného žalobního bodu ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s.ř.s., a soud se s ní tak nemůže věcně vypořádat.

Žalobkyně dále namítala, že předmětná stavba byla provedena bez ohledu na sousední zástavbu, neboť zakryla celou prosklenou boční pohledovou stěnu terasy žalobkyně. Tím došlo ke zničení „obytného klimatu stávající zástavby“.

Ze správního spisu k tomu vyplynulo, že dodatečně povolená stavba skutečně zakryla nikoli nepodstatným způsobem prosklenou stěnu kryté terasy žalobkyně. Z fotografií zde obsažených vyplynulo, že cca polovina celé stěny z oken byla *de facto* zastavěna cihlami a žalobkyně nyní z oken terasy hledí přímo do zdi, která je od oken žalobkyně vzdálena cca 50 cm.

Žalobkyně namítala, že si terasu vybudovala dávno předtím, než do dané lokality přišel stavebník dodatečně povolované stavby.

Pokud by tomu tak bylo a prosklená terasa žalobkyně byla současně i v souladu se stavebněprávními předpisy, je dle názoru soudu dodatečně povolená stavba v rozporu s § 25 odst. 1 vyhlášky č. 501/2006 Sb. neboť jejím dodatečným povolením byla značným způsobem omezena kvalita prostředí.

Podle § 25 odst. 1 vyhlášky č. 501/2006 Sb. musí vzájemné odstupy staveb splňovat požadavky urbanistické, architektonické, životního prostředí, hygienické, veterinární, ochrany povrchových a podzemních vod, státní památkové péče, požární ochrany, bezpečnosti, civilní ochrany, prevence závažných havárií, požadavky na denní osvětlení a oslunění a na zachování kvality prostředí.

Právě požadavek na zachování kvality prostředí by byl v daném případě dodatečně povolenou přístavbou porušen. Taková přístavba domu, která téměř z poloviny zastavěla okna žalobkyně (byť nikoli z jejího domu, ale z venkovní terasy, která na dům přímo navazuje) výrazně narušuje status quo, tak jak byl v dané oblasti dlouhodobě vnímán. Pokud by tedy prosklená terasa žalobkyně byla postavena v souladu se stavebněprávními předpisy, narušovala by dodatečně povolená stavba pohodu bydlení žalobkyně a kvalitu prostředí nad míru přiměřenou poměrům a nebylo by lze ji v této podobě dodatečně povolit.

V daném případě však žalovaný poukázal v napadeném rozhodnutí na to, že z projektové dokumentace ke stavbě žalobkyně a z vydaných rozhodnutí s ní souvisejících (konkrétně ze stavebního povolení ze dne 27. 8. 1997 a kolaudačního rozhodnutí ze dne 16. 4. 2003) plyne, že v místě prosklené stěny terasy měla být „situována 30 cm plná zeď, na níž měla být 10 cm silná vrstva izolace“. Žalovaný v rozhodnutí dovodil, že prosklená terasa nebyla postavena v souladu se stavebními předpisy, neboť žalobkyně při její výstavbě zřejmě nedodržela schválenou projektovou dokumentaci.

Pokud by tomu tak bylo, nemohla by se žalobkyně dovolávat zastavění prosklené terasy a práva na pohodu bydlení, neboť na místě prosklené terasy měla být zeď a terasu si žalobkyně vystavěla v rozporu se stavebními předpisy. Již stará římská

zásada totiž stanoví, že nikdo nemůže mít prospěch ze své vlastní nepoctivosti (*nemo turpitudinem suam allegare potest*).

Soud však nemohl ověřit, zda se tvrzení žalovaného zakládá na pravdě, neboť listiny, na něž žalovaný odkazuje (projektová dokumentace ke stavbě žalobkyně, stavební povolení ze dne 27. 8. 1997 a kolaudačního rozhodnutí ze dne 16. 4. 2003), nejsou součástí správního spisu. Pokud se žalovaný na tyto listiny ve svém rozhodnutí odvolával a dovozoval z nich závěry pro rozhodnutí stěžejní, je zcela nezbytné, aby je učinil trvalou a nezměnitelnou součástí správního spisu.

Z absence daných listin, jakož i z absence záznamu o provedení důkazu těmito listinami podle § 53 odst. 6 správního řádu, je přitom více než pravděpodobné, že jimi žalovaný, resp. stavební úřad, důkaz řádným způsobem neprováděl. Současně se jedná o listiny pro rozhodnutí natolik podstatné, že není na soudu, aby dokazování prováděl namísto žalovaného. S ohledem na závažnost těchto listin pro rozhodnutí by soud prováděním důkazu namísto žalovaného nepřípustně jeho činnost nahrazoval.

Vzhledem k tomu, že v daném případě ve správním spisu chybí klíčový podklad, který je nutný k posouzení zákonnosti postupu žalovaného, je třeba uzavřít, že skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, nemá oporu ve správním spisu.

V. Závěr

Ze shora uvedených důvodů tedy soud bez jednání podle § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. napadené rozhodnutí zrušil proto, že skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, nemá oporu ve spisu, a podle § 78 odst. 4 s.ř.s. vyslovil, že věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení. V něm je žalovaný vázán právním názorem zdejšího soudu vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 78 odst. 5 s.ř.s.). V novém řízení ať žalovaný doplní správní spis o nezbytné podklady a otázku dodatečného povolení stavby posoudí vázán závěrem zdejšího soudu o tom, že v případě, že by byla prosklená terasa žalobkyně postavena v souladu se stavebními předpisy, bylo by dodatečné povolení předmětné stavby v rozporu s § 25 odst. 1 vyhlášky č. 501/2006 Sb., neboť by dodatečně povolovaná stavba nezachovávala kvalitu prostředí.

VI. Náklady

O nákladech řízení účastníků rozhodl zdejší soud podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně měla ve věci úspěch, proto jí byla přiznána náhrada nákladů řízení za zaplacený soudní poplatek (3.000 Kč) a za právní zastoupení (dva úkony právní služby po 2.100 Kč podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění účinném do 31. 12. 2012 – převzetí věci a příprava zastoupení a podání žaloby – společně se dvěma režijními paušály po 300 Kč.

Pokud se žalobkyně domáhá přiznání náhrady nákladů řízení za repliku, tak ta v dané věci podána nebyla a nelze tedy tento náklad považovat za účelně vynaložený.

To samé je třeba uvést i ve vztahu k cestovním náhradám a promeškanému času při cestě zástupce žalobkyně k žalobkyni. Takové náklady nemohou být považovány za náklady účelně vynaložené ve smyslu § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť se netýkaly cesty zástupce k soudnímu jednání, ale k žalobkyni v rámci převzetí zastoupení.

Celkem je tedy žalovaný povinen zaplatit žalobkyni 7.800 Kč. K zaplacení byla žalovanému stanovena přiměřená lhůta.

Žalovaný úspěšný nebyl, a proto nemá na náhradu nákladů řízení právo.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 16. ledna 2014

JUDr. David Raus, Ph.D., v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová